

Kristina Bratina

Pomen vzgojnega delovanja v srednjih šolah

Vzgojno delovanje poteka ves čas

Vsaka šola pušča svoj vzgojni odtis.

Biti učitelj je zelo odgovorno. Vsak dan stopiti v toliko odnosov, sodelovati, ocenjevati najstnike, ki so v najbolj čustvenem obdobju, jih uokvirjati v pravila in odgovornost za njihovo in skupno dobro. In jim ob tem biti vzor. Kako pomembno in zahtevno delo.

Zato sta nujni osebna rast in zrelost učitelja, da lahko vzdrži vse zahteve učiteljskega poklica!"

”

Ana Ogrič,
profesorica na Gimnaziji Nova Gorica

Kaj deluje v mladostništvu?

RAZISKAVA

Meta analiza 2013 preventivnih programov, od vrtca do srednje šole (Yeager, 2017).

UGOTOVITEV

Preventivni programi, ki so primerni za mlajše otroke, v mladostništvu (13-18) niso enako učinkoviti.

MANJ UČINKOVITO

Programi, ki direktno poučujejo veščine za spoprijemanje s težavnimi situacijami, ne dajejo pravega učinka.

BOLJ UČINKOVITO

Indirektni pristopi preko ustvarjanja spoštljive razredne klime in učnega okolja.

Razvojno obdobje: MLADOSTNIŠTVO

– 15 do 19 let

- Ključna naloga: IDENTITETA: kdo sem, kaj želim narediti, kako želim živeti

- Razvojno nevrobiološko okno za samouravnavanje, načrtovanje, odgovorno odločanje, socialna in čustvena zrelost.

Psihološke potrebe mladostnikov

BITI OPAŽEN

Potreba po samostojnosti (avtonomiji), svobodi izražanja

BITI VKLJUČEN

Občutiti pripadnost in sprejetost s strani vrstnikov, družine, družbe.

DOSEČI

Razvijati in preizkušati svoje kompetence, sposobnosti, občutek lastne vrednosti, najti pot do uspeha, dosežkov.

OPREDELITI SE

Samostojno odločati, izbrati in slediti svojim ciljem in vrednotam, oblikovati identiteto, oblikovati smisel.

Kako delovati pri mladostnikih?

SAMOSTOJNOST

večja želja po samostojnosti
in neodvisnosti

STATUS

večja občutljivost za status
in odnos do njih

AKTIVNA VLOGA

potreba po tem, da so
obravnavani kot sposobni in
odgovorni

TEORIJA SAMODOLOČENOSTI (RYAN in DECI, 2000)

SAMOSTOJNOST

KOMPETENTNOST

POVEZANOST

Vzgoja se dogaja pri pouku

Ilustracija ustvarjena z AI -copilot, 18.8.2026.

Odprto srce in jasne meje.

Ana Ogrič,
profesorica na Gimnaziji Nova Gorica

Vzgoja se dogaja pri pouku

PARTICIPACIJA

Načrtuje dejavnosti.

Soustvarja učni proces.

Reflektira lastno učenje.

Vpliva na odločitve o življenju v šoli.

IZKUSTVENO

Priložnosti, da sami oblikujejo svoje odločitve in pogled na svet (projekti, raziskave, eksperimenti, start-up...)

SKUPNOST

Preizkušanje vlog (prostovoljstvo, izvenšolske, šolske aktivnosti).

RESTITUCIJA

Pomen restitucije namesto kazni - prevzemanje odgovornosti, poravnava posledic.

Pomemben je ravnatelj

NAČRTUJ- VIZIJA, CILJI

Kaj želimo na naši
šoli doseči?

ORGANIZACIJA

Kako bomo to
dosegli?

VODENJE

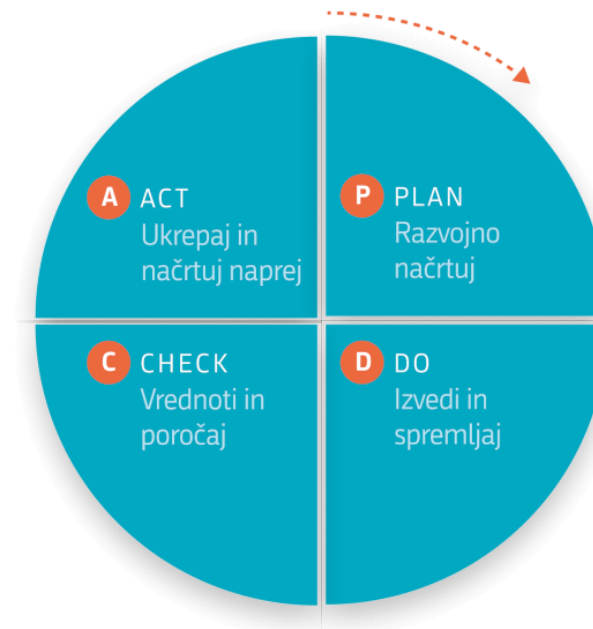
Kako naj usmerjam
strokovne delavce v
to smer?

SPREMLJANJE

Kako bom vedel, da
dosegamo cilje?

ORODJA: <https://www.zakakovost.si/vrtci-sole/>

Slika Demingovega kroga kakovosti je prevzeta s spletišča [zakakovost.si](https://www.zakakovost.si)

Vzgojno delovanje izven učilnice

STRPNOST, SPOŠTOVANJE
RAZLIČNOSTI, SODELOVANJE

ODGOVOREN ODNOS DO SEBE,
DRUŽBE IN OKOLJA

RAZVOJ OSEBNE INTEGRITETE,
ODGOVORNOSTI IN KRITIČNE
PRESOJE

Na napakah se učimo.

Projekti
Kulturno, umetniško
udejstvovanje
Prostovoljstvo
Raziskovalne naloge
Interesne dejavnosti
Obvezne izbirne vsebine
ITS IN ISS
Spoznavni vikendi, tutorsto
Dijaška skupnost
Sodelovanje v lokalnem okolju
Humanitarne akcije,
dobrodelnost...

ZAKLJUČNA MISEL

Najboljše okolje, kjer
se lahko učimo, je
šola. 😊

